

Szám.

K ÉS
K.

XVII.
in kö-
megfej-

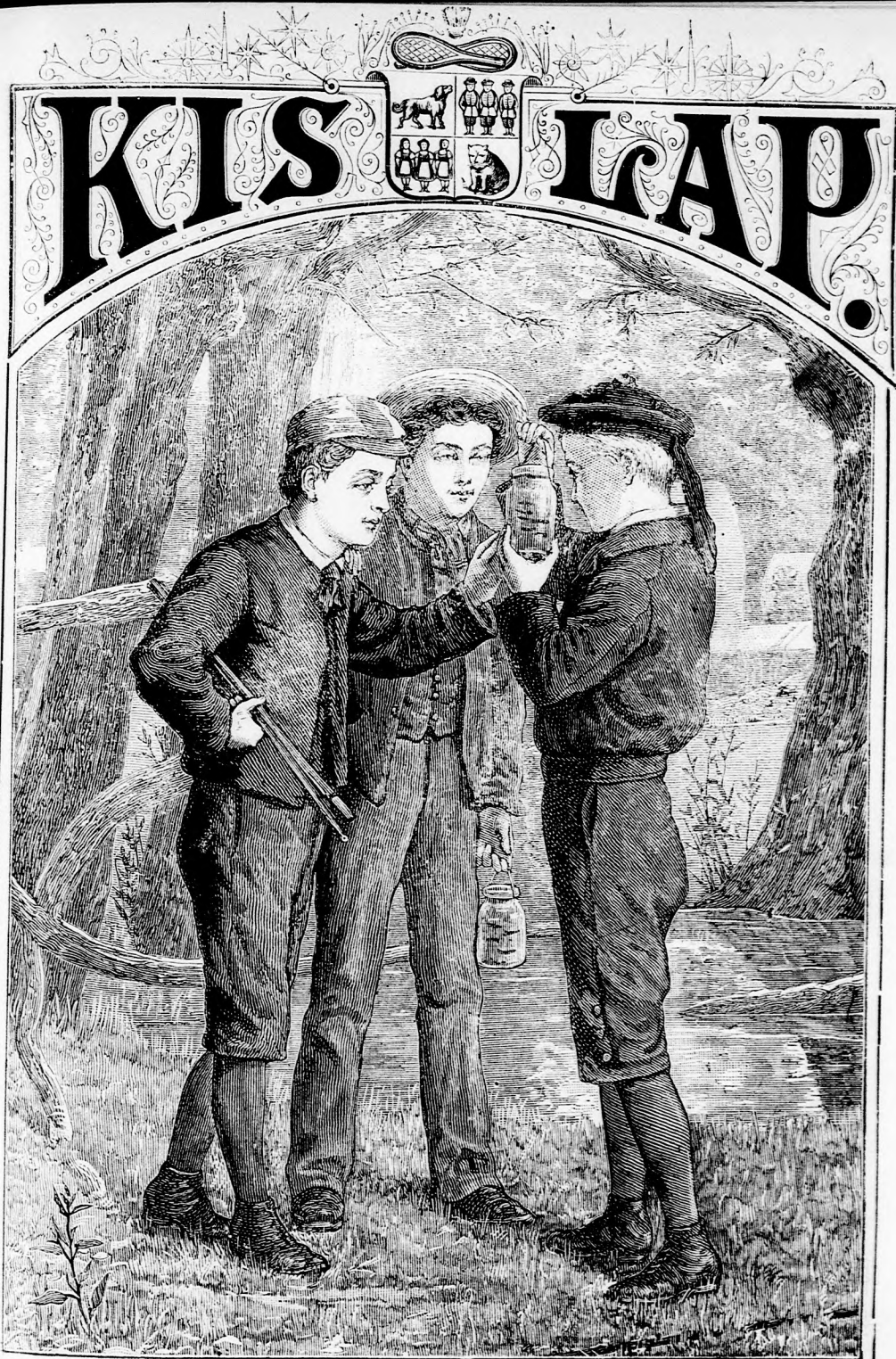
jtet-
Gyula,
rma és
Izidor,
gi Mi-
hlesin-
ild és
kivá-
sovich
izr.
er Ma-
Paragó
a, Ber-
Mária,
sta és
Wan-
ariska,
sávogy
Iván.
Buday
rszike.
k Re-
Mühl-

XVII.
n kö-
egfej-

jtet-
Paula,
Géza,
Paragó
Kres-
irmay
Géza
.

I. köt.
aiban
meg-
eküld-
ihrad

m-épület.
lat.

HAL-CSIK. (Lásd a 246 lapon.)

AZ EZÜST HUSZAS.

— Elbeszélés számos képpel. —

(I. folytatás.)

TÁNCZMESTER, kit Emmike emlegetett, egy a városkától alig negyedórányira fekvő kis faluban lakott. Már öreg ember volt s a sok gond és nélkülözés miatt még öregebbnek látszott. Hajdan Budapesten lakott s ott meglehetősen ment a dolga; de aztán meghalt a neje, kis leánykája pedig, Klárrika, folyton gyöngé és beteges volt, úgy hogy az orvosok azt tanácsolták, menjen vele vidékre lakni, valamely jó levegőjű vidékre, ott talán még fölépülhet a szegény gyermek. A jó apa tehát, mindent föláldozva egyetlen gyermekének, oda költözött a kis faluba s bejárt a városkába leczkét adni. Nagyon, nagyon szegényesen kellett élnie, mert ilyen kis városban természetesen csak kevés tanítványa akadt; de ezzel nem törődött, mert látta, hogy Klárrika a balzsamos levegőn hétről-hétre javul s orczácskái lassankint pirosodni is kezdtek. Remélte tehát, hogy esztendőre majd visszatérhet ismét a fővárosba.

Legtöbb tanítványa volt persze a nevelő intézetben s itt szerették is a szelid, nyájas embert; de senki sem szerette úgy, senki sem tanulta a tánczot oly szenvedéllyel, mint Emmike, ki egészen boldog volt a tánczleczke alatt. Boldogsága pedig akkor volt legnagyobb, ha a tánczmester magával hozta Klárrikát is, mert ez épen akkora kis leányka volt, mint Emmike; a táncznál tehát mindig egy párt képeztek s annyira megszerették egymást, hogy alig lehetett őket elválasztani.

— Mit gondolsz. Flórácska, eljön-e ma Klárrika? kérde Emmi, amint épen a tánczleczkére készültek. — Szeretném, ha eljönne . . . nemcsak magam végett, hanem hogy Lujza is megismerje. Ugy-e, ő is szeretni fogja?

— Bizonyosan! Hiszen Klárrika olyan kedves, hogy őt mindenki kénytelen szeretni.

Nem volt több idejük a csevegésre, mert hitták őket a tánczterembe. Az öreg tánczmester már ott volt, a leányok szépen sorba álltak, illedelmes bókalkal köszöntek a mesternek s aztán a tánczleczke megkezdődött. (Lásd a képet a 244. lapon.)

Olyan leczke volt ez, melyet, őszintén megvallva, sokkal szivesebben tanultak, mint azt a borzasztó nyelvtant, meg helyesírást; arczuk kipirult s az első szünet alatt Emmike, sugárzó szemmel odasugott Lujzának:

— No's, hát lehet-é különb dolga akármily tündérnek, mint az ilyen tánczmesternek?

— Izlés dolga, felelt Lujza, vállát vonogatva. — Nagy a különbség a tánczmester és a tündér közt.

— Persze hogy nagy, szólt Emmike; de a mandulás torta és a sült csirke is különböző dolog, és egyik is jó a másik is jó.

Ez már olyan igazság volt, melyre, azt hitte Emmike, nem lehet felelni. De Lujza, roppant komoly arcot csinálva, így felelt:

— Nagyon igaz, Emmikém. Nos, én a magam részéről inkább választom a mandulás tortát és a tündéreket, mint a

tánczmester szereted a

Ez ma két. Mer is jobban mert őszin is vallotta.

— Tu én is jobban sült csirke zik épen s tánczmester tortát?

— H Lujza nagy dulás tortá is kell szer

Nem f getést, mer leczke tová sulta magá déreket a tortához ha megsértette nyájas, öreg tekinteni; igaz, hogy csirkénél s hasonlít, ak mestert töb mint a csirtortánál.

Végre tánczmester tára valami észre; azt, h balra ugrál, szomorú ar épen most e

táncz mestert és a sült csirkét. Te jobban szereted a sült csirkét és a táncz mestert?

Ez már nagyon megakasztotta Emmikét. Mert, hogy az igazat megmondjam, ő is jobban szerette a mandulás tortát s mert őszinte, becsületes gyermek volt, meg is vallotta.

— Tudod Lujza, a mandulás tortát én is jobban szeretem... de lásd, hiszen a sült csirke meg a táncz mester nem tartozik épen szorosán össze... hátha én a táncz mestert választanám és a mandulás tortát?

— Hja, az nem lehet, ingerkedék Lujza nagy komoly arczczal. Ha a mandulás tortát szereted, akkor a tündéreket is kell szeretned, nem a táncz mestert.

Nem folytathatták tovább a beszélgetést, mert a táncz mester jelt adott, a lezke tovább folyt. Emmike titkon elbulsulta magát, hogy a táncz mestert és a tündéreket a sült csirkéhez és a mandulás tortához hasonlította. Ugy érezte, mintha megsértette volna azt a kedves, fürgé, nyájas, öreg táncz mestert s alig mert reá tekinteni; mert, hiába, az már bizony igaz, hogy jobban szereti a tortát a sült csirkénél s ha a torta a tündérekhez hasonlít, akkor hát nem szabad a táncz mestert többre becsülni a tündérnél, épen mint a csirkét nem becsüli többre a tortánál.

Végre mégis csak föltekintett az öreg táncz mesterre, de ekkor roppant ámulatára valami furesát, nagyon furesát vett észre; azt, hogy a jó öreg, mialatt jobbra-balra ugrál, bókol, tulajdonképen nagyon szomorú arczot csinál s bizony-bizony épen most egy könnyesepp is rezeg a sze-

mében. Aztán észrevette Emmike, hogy a táncz mester ma különösen figyelemmel kíséri, mindig reá néz, mintha mondani akarna neki valamit.

A kis leányka egészen meg volt zavarodva s eleinte azt hitte, hogy talán csak álmodik. Olyan kicsike, olyan tapasztalatlan volt még, hogy azt hitte, csak a gyermekek sirhatnak s ime most könnyezni lát egy öreg embert, még pedig épen azt, kiről azt hitte, hogy olyan boldognak kell lennie, hogy még a tündérekkel sem cserélne. Dörzsölgette szeméit, de hiába, nem volt az álom: az öreg mester most is csak úgy tánczolt ugyan, mint máskor, de könnyezett, valósággal könnyezett e mellett.

Azt már tudta Emmike, hogy mikor valaki sir, akkor valami nagy bajnak kell lenni, mert ő maga igen ritkán sirt, csak ha valami igen nagy szomorúság érte. Bizonyos tehát, hogy a jó öreg táncz mesternek valami nagy szomorúsága van. Mégis igaza volt Flórácskának, meg aztán Lujzának, — hiába képzelte, hogy a táncz mester a legboldogabb ember a világon. Nagyot sóhajtva mondott le Emmike az ő régi kedvencz gondolatáról; aztán arra gondolt, mi baja lehet a jó mesternek? Ezen persze hiába törte a fejét, azt pedig jól tudta, hogy ilyesmi után kérdezősködni nem illik. Tovább tánczolt tehát s folyton a mesterre nézett, ez pedig mindig ő reá.

Mikor ismét szünet következett, Emmike meg nem állhatta, hogy a mester közelébe ne menjen; szeretett volna vele beszélni. El is jutott hozzá, csak hogy mikor mellette állott, akkor aztán épenség-

gel nem tudta, mit mondjon neki. De végre eszébe jutott valami s mosolyogva kérde:

— Miért nem hozta el Klárikát?

Szinte megijedt, amint e szavakat kiejtette. Talán valami roszt tett, valami sértőt mondott, hogy a tánczmaster ugy összerezett és még sápagtabb lett? Csakhamar megtudta az okát, mert a tánczmaster így felelt

— Nem hozhattam el... mert Klárika halálán fekszik.

Most meg Emmike sápadt el s majd fölsikoltott ijedtében, mert hiszen Klárika az ő legkedvesebb pajtása volt. Az öreg pedig szomorú hangon folytató:

— Igen, kedves Emmike, szegény Klárika megint rosszul van, nagyon rosszul! És mindig csak azt kívánja, hogy Emmikét lássa. Oh, ha lehetséges volna! Nem tudom, megengedné-e az igazgató... és aztán Emmikének volna-e kedve teljesíteni a szegény beteg kívánságát.

— Oh, hogyne! hogyne! Szólt a jó leányka könnyes szemekkel. És az igazgató ezt meg fogja engedni... oh, hogyne engedni meg! Oh, szegény, kedves Klárika!

És Emmike, mint mindig, mikor valami öröme vagy szomorúsága volt, sietett a szoba tulsó részén lévő Flórához és majdnem sirva kiáltá:

— Flóra! tudod-e már? Szegény Klárika nagyon beteg!

A leányok mind oda futottak, hogy a szomorú hírt hallják, aztán meghatottan néztek az öreg tánczmasterre. Flóráska, mint legidősebb, azonnal hozzá is ment és így szólt:

— Nagyon sajnáljuk, hogy a mi kedves Klárikánk megint beteg, Mi a baja?

— Meghült és régi baja ismét kitört... borzasztó köhögés kinozza... épen

mint mikor még a fővárosban laktunk s az orvosok azzal ijesztettek, hogy belehal.

— És azt kívánja, hogy én látogassam meg! szólt Emmike.

— Azt, szólt sóhajtván a szegény öreg s mintegy mentegetőzve folytatta: Mindig Emmikét emlegeti, mindig könyörög, hozzam el hozzá... mit tehettem? Megígertem neki,

hogy majd megkérem Emmikét, látogassa meg haldokló barátnőjét.

A leányok mindnyájan elsomorodtak, de leginkább Emmike, kit Flóra alig tudott megvigasztalni. Néhány percz múlva azonban az öreg tánczmaster letörülte könnyeit s a szokott jelt adva, mondá:

— Folytassuk a leczkét, ez most kötelességünk.

De a leányok, kik elébb oly vígan tánczoltak, nem mozdultak s zavarban

A TÁNCZLECKE. (Lásd a 242. lapon.)

ottak, hogy
meghatottan

Flórácska,
szá is ment

y a mi ked-

Mi a baja?

a ismét ki-

zza... épen

r még a fő-

aktunk s az

zzal ijesz-

gy belehal.

És azt ki-

gy én láto-

meg! szólt

Azt, szólt

a szegény

ntegy men-

folytatta:

mmikét em-

ndig könyö-

am el hoz-

tehettem?

em neki,

ikét, láto-

ét.

elszomorod-

Flóra alig

percz mulva

r letörülte

mondá:

t, ez most

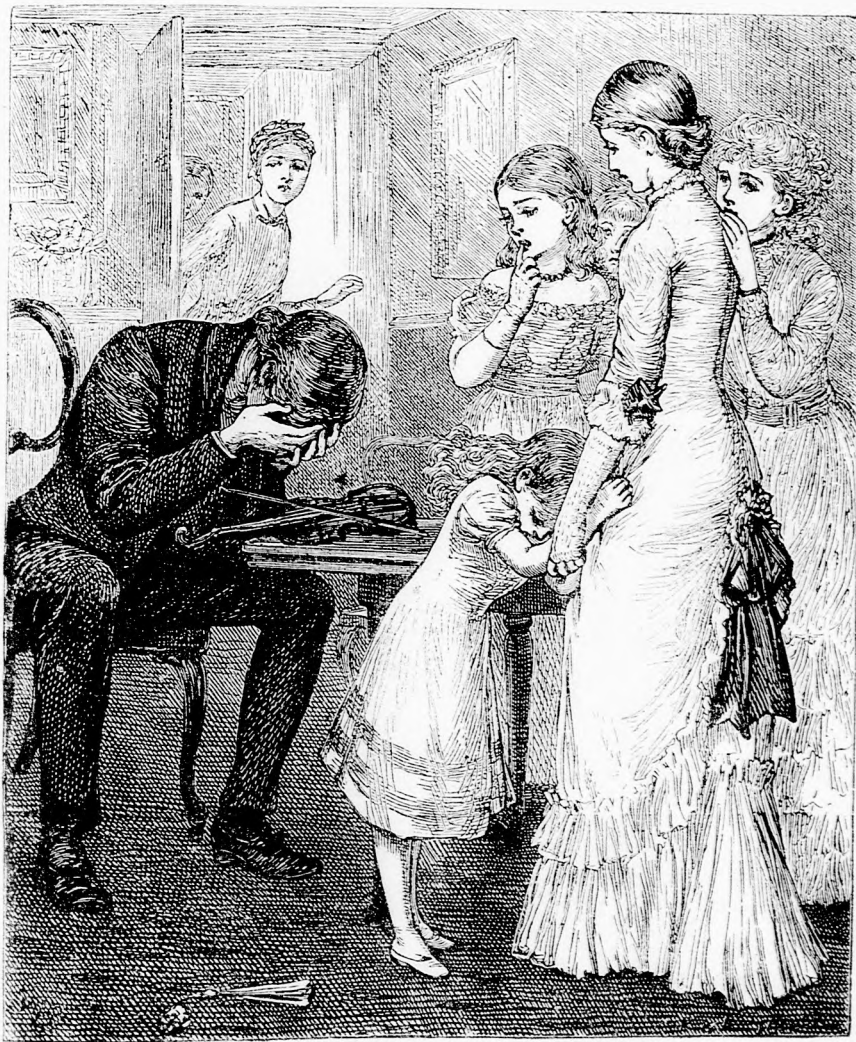
o oly vigan

s zavarban

néztek egymásra. Végre Flóra megszólalt:

— Nem, ma nem tánczolunk többé... egyikünk sem tudna táncolni, mikor szegény Kláríka halálán fekszik.

A tánczmester hálásan tekintett Flórára s aztán hangos zokogásra fakadva székre rogyott az asztal mellett. Eltakarta arcát és sokáig sirt. (Lásd a képet ezen a lapon.) Emmike pedig szintén, míg a töb-

ELTAKARTA ARCZÁT ÉS SIRT.

biek meghatottan állották körül. Ezalatt az egyik leányka, Etelka, nesztelenül ki-
osont a szobából és értesítette az igazga-
tónőt a történetéről. Az igazgatónő
azonnal be is jött és nyájas szavakkal
vigasztalta a szerencsétlen apát, aztán
kérdőzködött a kis betegről. A tánc-
mester elmondta, hogy Klári meghült s
már néhány napja roszul volt, míg végre
orvost hivatott hozzá . . . nem akart rögtön
orvost hivatni, mert szegénysége miatt
nem győzi fizetni, remélte, hogy a baj
elmulik majd magától. Az orvos aztán
azt mondta, hogy a baj igen komoly és
készzen kell lenni a leányka halálára.

— De hát azt mondta, hogy ment-
hetetlen? kérdé az igazgatónő.

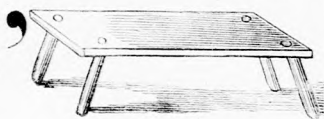
— Azt épen nem . . .

— No's akkor tehát nem kell két-
ségbeesni; Isten még mindent jóra fordít-
hat. Majd meglátogatjuk a kis beteget; a
legközelebbi szünnapon Emmike és mások
is, akik akarnak, elsétálnak Klárikához,
addig is pedig én majd gondoskodom,
hogy a kis beteg kapjon mindenféle jó
ételt, mely neki való. Bátorság, kedves
barátom, meglássa, még jóra fordul min-
den. Mára pedig a táncleleckének vége;
Flórának igaza volt, ilyen szomorúságban
nem lehet táncolni.

(Folytatása következik.)

KÉPREJTVÉNY.

100

HAL - CSIK.

(Képpel a ezímlapon.)

MUTI Gyula, üvegedben

Mi fizánkól?

Ni de furesa; . . . benne apró

Hal-esik tánczol.

Ők búsulnak, bárha a te

Szíved örül

A mint gyorsan ezikázgatnak

Körös-körül.

De meglátod, nem soká tart

Az örömben.

Mert a hal-esik nem soká él

A börtönben.

A hazája a hömpölygő

Fodros Tisza —

Tedd meg pajtás: foglyaidat

Dobjad vissza.

Legyen igaz a példaszó,

Most ez ízben:

»Boldog mint a légi madár

S hal a vízben.«

AZ EPERBOKOR ÉS A KÖRTEFA.

— Mese. —

Eg a nyáron volt, mikor a nap
melegen sütött, erdő-mező zöld-
ben pompázott, a virágok már
nyíltak s a sokféle jó gyümölcs érni
kezdett.

Egy kicsike eperbokor amott a kert
sarkában boldogan élt és növekedett, félig
elrejtve a körülötte lévő fűben, mignem
messze tőle gyönyörű körtefa emelkedett
a magasba, büszkén ringatva félig érett
pompás gyümölcseit.

— Oh, mily gyönyörű nap van ma! szólt az eperfa örömmel. Mily kellemes a meleg napsugár!

— Szép, szép, felelé kissé boszusan a körtefa, de úgy látom, nagy zivatar lesz a vége ennek a melegnek.

A körtefának igaza volt. Csakhamar beborult, nehéz csöppek kezdtek aláhullani s nemsokára hatalmas zivatar tört ki; a mennydörgés megreszketteté a levegőt, a fák alázatosan meghajoltak a bőszejél előtt, de azért minden örült az esőnek, mely fölfrisíté a természetet a hosszú szárazság után.

Ám az eső, akármilyen sokáig esik, tudjátok, végre mégis csak megszűnik. Most is szünetezni kezdett lassacskán s ekkor a földből előbujtak a csigák, békák, melyek így eső után szeretnek a szabadban sétálgatni. Egy nagy béka épen ott az eperbokrocška közelében ugrált jókedvűen s összevissza taposta, addig-addig, míg végre a legszebb érett eperszemet szétnyomta a fölázott földben.

— Oh jaj! Jaj nekem! siránkozék a szegény eperbokrocška. Ez a csuf állat tönkre tette legszebb gyümölcsömet! Oda van! Vége van!

A körtefa meghallotta kicsi szomszédja panaszát, de a helyett, hogy vigasztalta volna, lenézőleg, megvetőleg mondá neki:

— Ugyan mit sopánkodol? Hiszen effélére készen kell lenni nektek, kik afféle törpék vagytok és ott lent éltek a porban, sárban. Lám, én itt a magasban nyugodt lehetek, hozzám ugyan föl nem jutnak azok a csuszó- mászó férgek!

A szegény eperbokrocška elfojtotta zokogását és csak arra törekedett, hogy többi gyümölcseit annál szebbre érlelje; nem felelt a büszke fának semmit, hanem ilyenformát gondolt:

— Hiszen meglehet, hogy igaza van, hogy ő szerencsésebb, hatalmasabb; de én beérem szerény sorsommal s Isten segítségével majd helyrehozom a veszteséget.

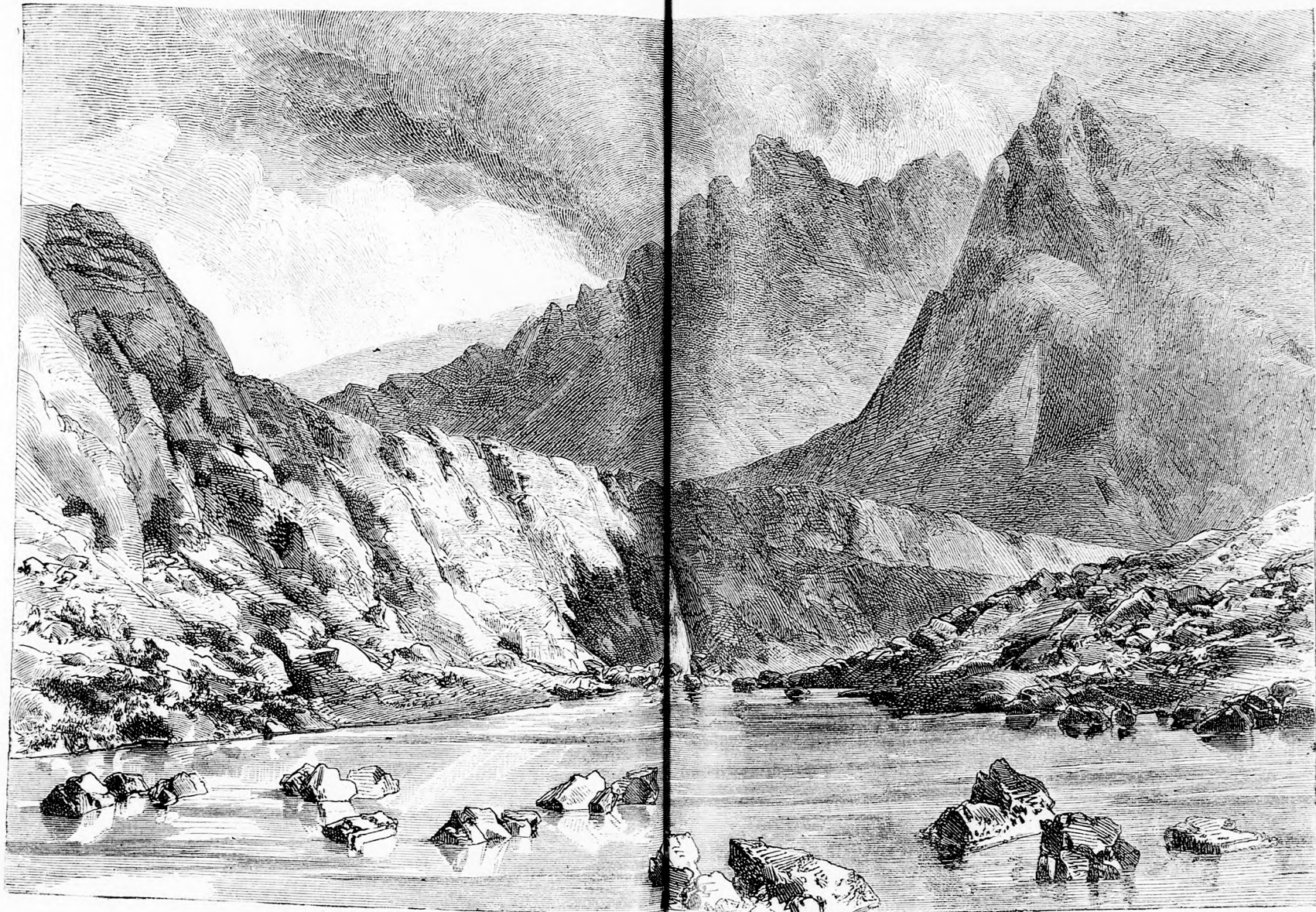
A felhők ezalatt egészen eloszlottak, a nap ismét ragyogóan kisütött s forró sugarai fölszáritották a nedvességet. Ekkor a csuszó-mászók vissza bujtak a földbe, ellenben a szárnyas rovarok, melyek az esőtől, nedvességtől félnek, előjöttek és vígan zümmögve röpködtek a meleg napfényben.

Egy sereg darázs is előröppent és épen a szép körtefára szállt. A pirosló körték csábítólag intettek s a darázsak beleszurták éles csápjajukat az édes gyümölcsbe.

— Oh jaj! Jaj nekem! jajgatott a körtefa. Ezek a kegyetlen darázsak tönkre tették legszebb gyümölcseimet! Mind oda van!

A darázsak csöppet sem törődtek a körtefa sopánkodásával s mikor végre tova szálltak, egy-egy nagy lyuk volt minden körtében. A körtefa pedig busan mondá:

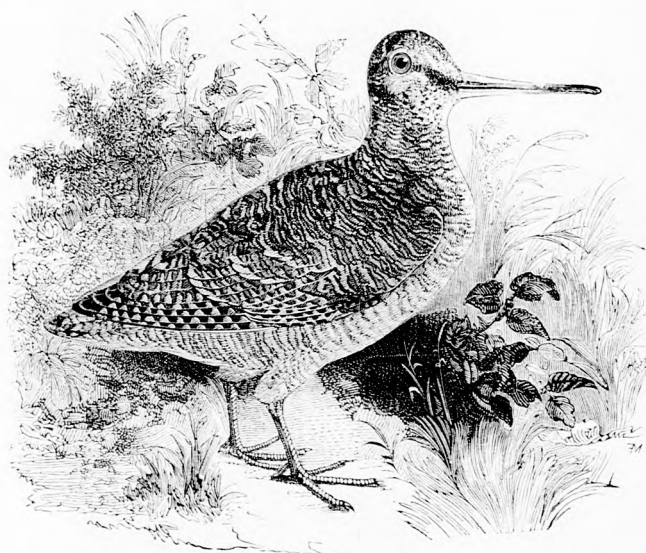
— Oh, kedves eper szomszéd, mennyire hibáztam mikor téged csufoltalak! Vége van már az én büszkeségemnek is, látom, hogy senki sincs oly magas és hatalmas, hogy a szerencsétlenség utól ne érhető!

TENGERSZEM A KÁRPÁT. (Lásd a 252. lapon.)

EGY KIS VÁNDORMADÁR TÖRTÉNETE.

— Elmondja egy öreg szalonka. —

SZÉP őszi napon bokor tövében ült az öreg szalonka-mama és maga köré gyűjtven szép nagyra nőtt fiait és leányait, így szólt hozzájuk:

— Felnőttetek tehát mindnyájan, drága magzataim! Tollazatotok tökéletesen kifejlődött, s elegendő hust is szedtetek már magatokra, kiváltképen ti ketten, édes leányaim. Igazán pompás bagolyfejűek válnak belőletek. Te, legfiatalabb kis fiam, kissé selejtesebb vagy ugyan s szellemi képességben is nagyon hátra maradtál; hanem hát ép ezért egy ideig még anyai védszárnyaim alatt fogsz maradni. Ami pedig titeket hármatokat illet, — én megtettem mindent s úgy neveltelek, hogy sikerrel vergődhesetek keresztül a világon.

Még csak néhány nap és aztán válni fogunk; én megszünöm felettetek öröködni, — saját sorsotoknak engedlek át. Mielőtt azonban ez bekövetkeznék, közlöm kell veletek egyet-mást életemből, hogy láthassátok, mennyi mindeuféle veszélyen kell keresztül mennünk s mily sok szerencse kell ahhoz, hogy mi, szegény hosszú csőrűek, a veszedelemtől menekülhessünk. Hallgassatok rám figyelmesen:

A vándorlások száma után ítélve, melyeket már a meleg délvidék felé tettem, — ezelőtt öt évvel láttam meg először a világot, egy kis földmélyedésben. Eleinte csak hunyorgattam a szememet, be-behunytam a vakító napfény láttára s aztán nekibátorodva újra fölnyitottam. Az első lény, a melyet láttam, jó anyám volt, ki

engem győ
fészekben
kis hugom
is, melyek
aztán sóha
ezek már

Mint
s az idő
zott, a fő
hagyhattu
voltunk a
hosszu es
lábainkon
csak ugy
gyöngébb
kunkat, n
ki és rak
gunk tur
zánk sikk
szalonkál

azonban
nyos kö
Különbe
hely; a
talált, s
környéke

A
Özek és
csakham
reket is
bászok
össze-vi
fő-főri
kell, ha
szegény
jék, me

A
reggel
vágásb

engem gyöngéden tolt puha tollai alá. A fészekben kivülem egy kis öcsém és egy kis hugom is volt. Ott hevert még két tojás is, melyeket anyám ide-oda forgatott s aztán sóhajtvá mondá: »Tartok tőle, hogy ezek már nem kerülnek napvilágra!«

Mínthogy még igen gyöngék voltunk s az idő meglehetősen komornak mutatkozott, a fészket csak néhány nap mulva hagyhattuk el. Oh, mily furesa alakok voltunk akkor! Tollazatunk még pelyhes, hosszú csőrünk még puha volt s nyurga lábainkon még alig tudtunk megállni, csak úgy imbolyogtunk ide-oda. A leggyöngébb rovarbábok képezték táplálékunkat, melyeket mama a földből vajkált ki és rakott élénk, mindaddig, míg magunk turkálhattuk ki tápszerünket. Hazánk síkföld, sűrű cserjés volt, hol az erdei szalonkák nem örömet költenek; szüleim azonban ott telepedtek meg, mert bizonyos körülmények kényszerítették őket. Különben anyámnak nagyon tetszett a hely; a lombok alatt elegendő tápszert talált, s a rókák teljesen hiányoztak a környéken.

A cserje-erdő nem volt néptelen. Őzek és nyulak lakoztak ott, melyekkel csakhamar bizalmas lábon álltunk; embereket is gyakran láttunk. Többnyire gombászok és száraz-galy szedők voltak, kik össze-vissza botorkálásuk által anyánkat föl-fölriasztották. Még most is kaczagnom kell, ha eszembe jut, hogy futottak azok a szegény ördögök anyám után, hogy elesipjék, mert azt hitték, hogy nem tud röpködni.

Atyánkat ritkán láttuk; csak korán reggel és este hallottuk a hangját a közeli vágásban, hol kedvére sétált és lakomá-

zott; de nem soká tartottak e kirándulásai. Egy este — körülbelül május közepén lehetett — midőn vidáman hallatá szavát: egy lövés dördült el a csöndes erdőben és mindnyájunkat elérített. Ettől fogva atyánkat nem láttuk többé, sem hirt nem hallottunk felőle. Bizonyos, hogy valami kegyetlen vadász megölte.

Néhány hét mult el. Mi szemlátomást fejlődünk s nem voltunk többé oly csupasok, mint életbeléptünk első napjaiban. Szárnyaink kinőttek s végre, anyánk nagy öröme, elérkezett az a nap, a midőn első repülési kísérletünket tehetjük. Napról-napra jobban sikerült s tápszerünk föl kutatásában is hovatovább ügyesebbekké váltunk, úgy hogy jó anyánk nem aggódott tovább a jövőnk miatt.

Fájdalom, nem sejtette, mily csapás érhet minket!

Egy szép júniusi reggel az erdei uton szállottunk meg. Vidáman fürdöttünk a kerékvágás porában, midőn messziről egy erdészgyakornokot pillantottunk meg. Jól fölseperedett ifju volt, kit már két ízben is láttunk aludni az erdőben. Anyánk nem tartotta veszedelmesnek s elmulasztotta minket jó korán odább vezetni az utból. Elégnek tartotta, ha az ut melletti gazban meglapulunk. Ez volt aztán a mi szerencsétlenségünk.

Pipájával a szájában közelgett e végzetes ember mindinkább s ép ama tölgyfa árnyékában akart letelepedni, hol az én kis öcsém meghúzódott, midőn az egyszerre ijedten rebbent föl s futni kezdett. Erre a suhancz utána szaladt. — Anyámnak, látva kedvence veszedelmét, nem volt sürgetőbb teendője, mint ama művé-

szétét — melylyel már oly sokszor elboldondította a galyszedő asszonyokat és az ebeket, — rögtön megpróbálni; de fájdalom, ez ama suhanczczal szemben nem sikerült. Lekapta válláról puskáját s néhány lépésnyiről lelötte anyánkat. Miután szétlőtt tetemét fölszedte, elballagott vérengzésének színhelyéről, a nélkül, hogy velünk, szegény árvákkal, tovább törődött volna.

Egy egész halmaz toll volt mindaz, mi anyánkból hátramaradt.

E csapás után mi, három testvér, hűségesen összetartottunk. A minek leginkább hiányát éreztük, anyánk meleg tollazata volt, mely alá hűvös éjeken húzódtunk. Az éjjeli hideg egészen megdermesztette tagjainkat. Ősénk, ki kezdetlől fogva esenevész volt, áldozata is lett e hűvös éjeknek. Szemlátomást sorvadt, s egy reggel arra ébredtünk, hogy szegény kis ősénk kiszenvedett. Mi ketten azután csak átvergődtünk, úgy a hogy, az életen. Szerencsénk az időjárás kedvező lett kifejlődésünkre. Sajnos azonban, nem sokára egyedül maradtam.

(Folytatása következik.)

TENGERSZEM A KÁRPÁTOKBAN.

(Képpel a 248—249. lapokon.)

Az a nagy hegységet, mely szép magyar hazánkat északon, roppant félkört képezve körül határolja, ha másképp nem, térképen már bizonyosan sokszor nézegettétek. De aki valósággal látja, aki ott jár a gyönyörű bérczek, óriás sziklák között, az bámulja csak igazán nagyszerűségöket s a megragadó vadregényes tájakat, melyek itt az utas elé tárulnak. Meg is látogatják minden évben számo-

san, még külföldiek is, és kirándulásokat rendeznek a legmagasabb csúcsokra is.

Az ily kirándulás föl a meredek óriási sziklák közé nem épen könnyű föladat s jó lábának kell lenni, aki erre vállalkozik. Sok helyen négykézláb kell kapaszkodni vagy ölnyire ugrani nagy mélységek fölött; de vannak izmos, tapasztalt vezetők, akik az idegent megóvják a bajtól. csak engedelmeskedjék neki.

Minél följebb érünk, annál kopárabbak a sziklák s utóljára már a törpe fenyőbokor is eltűnik és csak itt-ott kandikál felénk egy-egy szerény havasi virág, mellette pedig nagy hó és jégtömeg fekszik, mely a legforróbb nyáron sem olvad el. Egyszerre, amint e szírték ki zt kapaszkodunk, öt-hat ezer lábnyi magasságban gyönyörű tó bukkan elénk; igen, valóságos nagy tó, a milyen rendszeren a sík földnek is csak legmélyebb részein szokott lenni. A mély örvények, melyek a nagy sziklacsucok közt vannak, megteltek az olvadó hóvízzel és többé soha sem száradnak ki. Az ilyen tavat »tengerszem«-nek nevezik s ilyen nagyon sok van a Kárpátokban. Télen át keményen befagynak s csak nyár közepén enged föl jégkérgük; ide járnak aztán a vadak inni. Némelyik tengerszem olyan mély, hogy megmérni mai napig sem tudták és a környékbeli nép mindenféle csodás meséket beszél a tavak fenekén rejtőző tündérekéről, kincsekről, melyekhez ember soha sem közelithet.

A mesék persze csak mesék, de az bizonyos, hogy ami egyszer egy ily tengerszem fenekére esett, az többé soha sem kerül többé napvilágra.

A K I S A K A R A T O S.

No Birikém, nálad van a
Legszebb rózsza; hamar, adsza!

Mi az Biri? Nem adod? Óh,
Még pityeregsz is, te bohó?

Hát nem tudod hogy mi van ma?
Öreg mamánk neve napja.

E virágos füzérekkel
A szobáját díszítjük fel.

S a ki velünk szintén szedett,
Kít nagymama ah, ugy szeret:

Az ő kedves Birikéje
Cselekszik most ellenére!

Mosolyogsz már te kis bohó?
Tudtam: ha ő róla van szó.

QSZI rózsza egy hamvassal,
Sárga-piros lomb egy kassal.

Koszorut kötünk — be derék! —
Akkorát mint malomkerék.

A jó kedves nagymamáról:
Akkor Birikénk arczáról

A durezásság elpárolog,
S mint a hajnal, ugy mosolyog.

RONTÓ-BONTÓ TÖRTÉNETE.

(Képpel a 356. lapon.)

FERIKE hat éves mult és borzas haja épen az álláig ért Ilonkának, négy évvel idősebb testvérének. A két testvér nagyon szerette egymást, de azért örökké veszekedett, aminek, nem tagadhatom, majd mindig Ferike volt az oka; mert garázda, makranczos kis ficzkó volt, kire Ilonkának kellett fölügyelni, mert a

mama sok dolga miatt nem vigyázhatott a fiura. Csakhogy Ilonka, bár okos lányka volt, bizony még nem birta mindig féken tartani Ferikét s így sokszor addig pöröltek, míg végre mindaketten sirva fakadtak.

Ilonkát boszantotta, hogy ő olyan gyöngye kis mama s addig-addig törte a

fejét, míg végre kigondolt valamit. Nem szólt semmit, de Ferike, ha törődött volna vele, észrevehette volna, hogy Ilonka koronkint irogat egy könyvecskébe s furcsán mosolyog hozzá.

Egy esős őszi napon, mikor mindketten a szobába szorultak s Ferike épen igazitgatta fa-lova lábát, melyet délelőtt eltört, Ilonka így szólt hozzá :

— Ferike, jőjj ide, olvasok neked egy szép kis mesét.

A meséket Feri barátunk nagyon szerette, ott hagyta tehát törött lovát és sietett Ilonkához.

— Ülj ide a zsámolyra és figyelj.

Ferike leült a zsámolyra és figyelt. (I ásd az 256. lapon.) Ilonka pedig fölnyitá a könyvet, így szólt :

— Hol volt, hol nem volt, valahol valamikor volt egy rettenetes, borzasztó gonosz vitéz, akinek Rontóbontó volt a neve, a keresztanyja pedig egy jó tündér volt. Mivel pedig Rontóbontó annyi szörnyűséges dolgot vitt végbe, keresztanyja egy könyvet csinált, beleirta mind, aztán kinyomatta, hogy az egész világ megtudja, milyen borzasztó legény az a Rontóbontó. Ime, itt van ez a könyv, most fölolvassom neked.

Hm, ez bizony furcsa, gondolá Ferike. Azt még sohasem hallotta, hogy ilyen gonosz legénynek jó tündér legyen a keresztanyja. No de mindegy, annál érdekesebb lesz a mese.

— No's, figyelj, kezdé Ilonka. A történet így kezdődik : Az év első napján, január 1-én Rontóbontó korán reggel még az ágyban csupa pajkosságból végig hasi-

totta a takarót s amint fölkel, cipőjét a mosdótálba a vízbe tette hajókázni.

Ferike nagy szemeket meresztett, de nem szólt semmit, bár kezdett már sejteni valamit.

Január 18-án a fiuk kimentek számkázni. Rontóbontó is velük ment s jó tréfának gondolta, hogy sipkáját eltemeti a hó alá, úgy hogy senki se találhassa meg, míg a hó el nem olvad ; el is fagyott a fél füle s ezért a mama ezuttal nem büntette keményebben.

— De én aztán kerestem a sipkamat, csak hogy nem tudtam megtalálni, szólt közbe Ferike.

— Ne szakits félbe! Február 14-én a mama egy kosár tojást hagyott a szobában. Rontóbontó játszani kezdett a tojásokkal s hármat vagy négyet összetört épen a zöld pamlagon, melyet ekként tönkre tett. Büntetésül becsukták a kis szobába ; de itt néhány befőttes üveget talált s a befőttes megette, amiért aztán sötét szobába csukták.

Ferike nagyon rosszul kezdte magát érezni és fészkelődött a zsámolyon. Ilonka azonban tovább olvasott :

Rontóbontónak volt egy testvére is..

— Ilonkának hívták, ugy-ó? szólt közbe Ferike.

— Ne szakits félbe! Február 16-án Rontóbontó elővette testvére kedvenc bábuját és az egyik szemét kifeszítette, hogy lássa, miből van. A szegény testvér egy egész hétig sirt és bánkódott.

Ferike egészen elvörösödött és akadozva mondá :

— De hiszen ... aztán ... kaptál még szebb bábút !

— Február 20-án Rontóbontó kiment többi pajtásaival hólapdával játszani s mert saját keztyűit hamarjában nem találta, fölhuzta a mama keztyűit.

— Igen, de mikor olyan hideg volt!

A fél keztyűt elvesztette, a párját meg egészen összetépvé hozta haza.

Április 25-én a mama reggel borsót ültetett a kertben. Rontóbontó pedig este mind kiásta, hogy lássa, valjon nagyot nőttek-e már?

Május 1-én eltörte a legszebb porcellán csészét, aztán a mozsárban egészen apróra törte és a szakácsnének adta porczukor helyett.

Junius 24-én, Szent-János napján, apácska nevenapján annyi gonosz csinyt követett el, hogy föl sem lehetett mind jegyezni.

— Oh, az nem igaz! szólt közbe Ferike. Csak az apa tintatartóját törtem össze, meg egy lyukat téptem a ruhámba... de csak kicsi lyukat.

— Julius 20-án Rontóbontó gödröt ásott a kertben és belétemette az apa pecsétgyűrűjét; az egész házat fölforgatták, úgy keresték a drága gyűrűt, végre gyanakodtak Rontóbontóra s ki is sült, hogy ő temette el.

— Igen, de mindjárt meg is mondtam, mikor kérdezték!

— Augusztus 3-án Rontóbontó a riska tehenen akart lovagolni, de a tehén ledobta s majd agyon öklelte. Negyednapra aztán a kecske hátára ült, de az is ledobta s Rontóbontót megszalasztotta, úgy hogy csak Julesa szolgáló mentette meg.

— Ez nem igaz... én magam üztem vissza a kecskét... azt csak Julesa mondja, hogy engem csufoljon!

— Augusztus 10-én Julesa este a guzsaly mellett ült és font, Rontóbontó pedig, boszúból a kecske-históriáért, meggyújtotta a kendert, úgy hogy Julesa is majd megégett. Ezért büntetésül nem kapott vacsorát.

Szeptember 15-én egészen vizesen jött haza, mert a patakban járt ruhástul; nagy náthát kapott, fejfájást s ez elég volt büntetésül.

Október 2-án a szomszédék Károlykájával összeverekedett egy tarka kis kövecske miatt s úgy megütötte Károlykát, hogy ennek nagy kék folt támadt az arcán.

— Igen, de Károlyka ütött rám először! kiáltá Ferike.

— Meglehet, de Károlyka négyéves kicsi fiucska s nincs csunyább dolog, mint ha az erős bántja a gyöngét. A papa is így gondolkozott és Rontóbontó bizony kikapott a nádpálczával. Ezért boszút esküdött és másnap arczul verte a szegény kis Károlykát. Szép volt ez?

Ferike szégyenkezve hallgatott.

— Ez bizony nagyon, nagyon csunya tett volt és nem is csoda, hogy senki sem szereti Rontóbontót; mivel pedig senki sem szereti, nem is lesz soha boldog. — Eddig van a mesém, — mit szólasz hozzá?

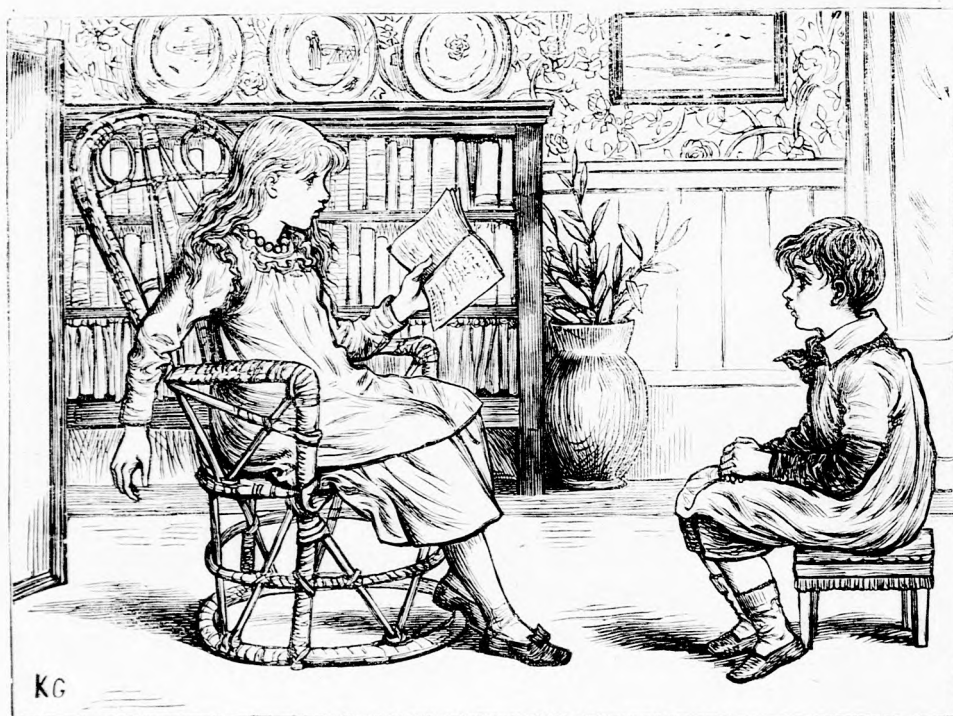
Ferike semmit se szólt, nem is igen szólhatott, mert könyek tolultak szemeibe s szája nagyon sirásra hajlott. Egy-két perczig hallgatagon ülve maradt, azután hirtelen fölkelt és kiszaladt. Beletelt egy félóra, míg visszatért, de ekkor örömtől

ragyogott az arca; Ilonkához lépett, megölelte és így szólt:

— Igazad van, én eddig nagyon rossz fiu voltam, de jó véteszem hibáimat. Tudod... a régi dolgokon már nem segíthetek, de a legutolsó hibámat jóvátettem.

— Hogyan? Mit tettél? kérde Ilonka meglepetve.

— Károlykánál voltam... megkértem, ne haragudjék és hogy megmutassam, milyen jó barátja vagyok, neki ajánlkoztam a lapdámat, melyet annyiszor

FERIKÉ FIGYELT. (Lásd a 254. lapon.)

megkivánt. De előbb megkérdeztem mániakat s ő megengedte. Oh, ha láttad volna, hogy örült Károlyka! De én is örülök, hogy kibékültünk s ezentul jó barátok leszünk.

Ilonka nagy örömmel látta, milyen jó sikere lett az ő meséjének; megcsókolta kis öcsét s így szólt:

— Így már aztán minden jó lesz s remélem, Rontóbontó meséjének nem kell majd megírni a folytatását.

— Nem, nem! Ezentul igyekezni fogok, hogy szeressetek!

Ferike beváltotta szavát s így Rontóbontó története is véget ért.